

Inkoop- & Aanbestedingsbeleid

2017- 2019

Vastgesteld door het bestuur
na goedkeuring door de Bestuurscommissie
van:

Openbaar Primair Onderwijs Ameland
(hierna: OPO Ameland)

13-12-2017

Inkoop en aanbestedingsbeleid Openbaar Primair Onderwijs Ameland	
Versie	13-12-2017
Datum MT	14-12-017
Datum GMR	Jan. 2018
Datum BC	13-12-2017
Evaluatie datum	2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Juridische uitgangspunten.....	1
2.1 Juridische kaders.....	2
2.2 Europese Richtlijnen	2
2.3 Aanbestedingswet 2012	2
2.4 Beginselen.....	2
3. Maatschappelijke uitgangspunten	3
3.1 Integriteit & Ethiek	3
3.1.1 Interne integriteit.....	3
3.1.2 Functiescheiding	3
3.1.3 Ethiek.....	3
3.1.4 Externe integriteit	3
3.2 Duurzaamheid	3
3.3 Stimulering van lokale en regionale ontwikkeling	4
3.4 Innovatie.....	4
4. Economische uitgangspunten	5
4.1 Product- en marktanalyse.....	5
4.2 Onafhankelijkheid en keuze voor zakenrelaties.....	5
4.3 Lokale economie en MKB	5
4.4 Samenwerkingsverbanden	5
4.5 Bepalen van de inkoopprocedure	5
4.6 Raming en financiële budget	6
4.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen.....	6
5. Organisatorische uitgangspunten.....	7
5.1 Inkoopproces	7
5.2 Inkoop in de organisatie.....	7
5.3 Verantwoordelijken.....	7

1. Inleiding

OPO Ameland is een onderwijsinstelling in het primair onderwijs die zich richt op de het verzorgen van basisonderwijs op Ameland. OPO Ameland wordt als onderwijsinstelling voor meer dan de helft gefinancierd met overheidsgelden en wordt derhalve aangemerkt als publiekrechtelijke instelling. Publiekrechtelijke instellingen zijn op grond van de Aanbestedingswet 2012 verplicht om leveringen, diensten en werken die een bepaalde waarde overstijgen publiekelijk en/of Europees aan te besteden.

Aanbesteding houdt in dat wanneer overheidsinstellingen opdrachten voor goederen, diensten en werken willen laten uitvoeren, zij bedrijven de kans moeten geven om zich hiervoor aan te melden en een offerte in te dienen. Het doel van aanbesteding is dat (door de juiste toepassing van de Europese wet- en regelgeving een professioneel inkoopproces bij de opdrachtgever wordt gerealiseerd waardoor) opdrachtgevers:

- De beste prijs-kwaliteitverhouding tegen de economisch meest voordelige inschrijving krijgen;
- Kostenbewust met overheidsgelden omgaan;
- Een open, transparante, concurrerende markt bevorderen.
- Integriteit bij opdrachtnemers waarborgen; en
- Duurzaamheid en innovatie bevorderen.

In dit document wordt daarom het inkoop- een aanbestedingsbeleid van OPO Ameland beschreven. Dit beleid geeft de kaders voor de wijze waarop OPO Ameland goederen, diensten en opdrachten inkoop en/of aanbesteedt. Het inkoop- en aanbestedingsproces wordt inzichtelijk gemaakt door de kaders, doelstellingen en uitgangspunten te schetsen. Enerzijds om de interne procedure helder te hebben, waardoor mogelijkerwijs kostenbesparend en kwaliteit verhogend gewerkt kan worden en anderzijds om externe leveranciers duidelijkheid te geven ten aanzien van het inkopen en aanbesteden. OPO Ameland wil door middel van dit inkoop- een aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

- Rechtmatig, doelmatig en op een transparante wijze inkopen zodat publieke middelen op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed;
- Een betrouwbare, integere opdrachtgever zijn en met betrouwbare en integere opdrachtnemers zaken doen;
- Inkopen tegen optimale (integrale) prijs-kwaliteit verhouding;
- Administratieve lastenverlichting voor zowel het bedrijfsleven als voor zichzelf;
- Het inkoop- en aanbestedingsbeleid en –proces zoveel mogelijk op het algemene beleid van OPO Ameland aan te laten sluiten en op de geldende wet- en regelgeving aan laten sluiten.

Om deze doelstelling te realiseren zijn juridisch, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zullen in de volgende hoofdstukken worden uitgewerkt.

2. Juridische uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de juridische uitgangspunten behandeld die bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid bepalend zijn. Hierbij wordt ingegaan op de vraag hoe OPO Ameland met de relevante wet- en regelgeving om gaat. Bij de uitvoering van dit beleid staat de wet- en regelgeving centraal.

2.1 Juridische kaders

Zoals in de inleiding al kort werd aangestipt wordt OPO Ameland als onderwijsinstelling voor meer dan de helft gefinancierd met publieke middelen. OPO Ameland wordt derhalve aangemerkt als publiekrechtelijke instelling. Publiekrechtelijke instellingen zijn op grond van zowel internationale als nationale wet- en regelgeving verplicht om opdrachten die een bepaalde waarde overstijgen publiekelijk en of Europees aan te besteden.

2.2 Europese Richtlijnen

Vanuit de Europese Commissie zijn de volgende richtlijnen op het gebied van aanbesteden uitgevaardigd:

- richtlijn 2014/24 (van toepassing op overheidsopdrachten binnen de klassieke sectoren: werken, leveringen en diensten);
- richtlijn 2014/25 (van toepassing op overheidsopdrachten binnen de speciale sectoren: water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten);
- richtlijn 2014/23 (van toepassing op bepaalde concessieovereenkomsten die overheden sluiten).

2.3 Aanbestedingswet 2012

Europese richtlijnen dienen door de nationale overheden van de Europese Unie te worden geïmplementeerd in de nationale wetgeving. De Nederlandse overheid heeft deze richtlijnen geïmplementeerd door middel van de Aanbestedingswet 2012. De Aanbestedingswet is naar aanleiding van de in 2014 uitgevaardigde Concessierichtlijn aangepast en is op 1 juli 2016 in werking getreden.

2.4 Beginselen

In deze Europese richtlijnen zijn enkele beginselen vastgelegd die ten grondslag liggen aan het aanbestedingsproces. Deze beginselen zijn transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit. Transparantie houdt in dat de opdrachtgever alle relevante informatie ter beschikking stelt aan de mogelijke opdrachtnemers. Objectiviteit houdt in dat de opdrachtgever de inschrijvingen van de opdrachtnemers objectief dient te beoordelen. Non-discriminatie houdt in dat de opdrachtgever geen onderscheid tussen opdrachtnemers mag maken. Proportionaliteit houdt tenslotte in dat de opdrachtgever voorwaarden en criteria stelt aan opdrachtnemers die in een redelijke verhouding staan tot de opdracht.

3. Maatschappelijke uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de maatschappelijke uitgangspunten behandeld die bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid bepalend zijn. Hierbij wordt ingegaan op de vraag hoe OPO Ameland met de maatschappij en het milieu omgaat.

3.1 Integriteit & Ethiek

3.1.1 Interne integriteit

OPO Ameland stelt bestuurlijke integriteit voorop en heeft integer handelen hoog in het vaandel staan. De leden van de bestuurscommissie, de directeur en de medewerkers houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor belangenverstrengeling wordt voorkomen.

3.1.2 Functiescheiding

De inkoopfunctie ofwel het complete inkoopproces is bij uitstek een proces waarin grote belangen (geld, rechtmatigheid, integriteit) aan de orde kunnen zijn en de organisatie derhalve aanzienlijke risico's loopt (financieel, imago, juridische aansprakelijkheid, schade, enz.). Een organisatorische maatregel die een bijdrage kan leveren aan het verminderen van deze risico's is functiescheiding. Functiescheiding is een maatregel waarbij functies zodanig worden verdeeld dat iedere medewerker slechts een deel van het proces kan beïnvloeden en de mogelijkheid ontstaat tot wederzijdse controle. Het doel van functiescheiding is het voorkomen van ongewenste functievermenging.

Het inkoopproces bestaat uit meerdere activiteiten. Er bestaan risico's indien de diverse activiteiten door dezelfde persoon worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de situatie dat de persoon die een bestelling plaatst bij een leverancier ook verantwoordelijk is voor de ontvangst van de dienst en/of levering. Hierbij is onvoldoende waarborg dat het product of de dienst daadwerkelijk is geleverd, terwijl de factuur is voldaan. Door functiescheiding toe te passen kunnen dergelijke risico's worden verkleind.

3.1.3 Ethiek

De personen die namens OPO Ameland handelen zijn loyaal aan de stichting. Er dient geen persoonlijke belangenverstrengeling te zijn. OPO Ameland handelt in het kader van de code Goed Onderwijsbestuur en volgens de eigen integriteitsregels.

OPO Ameland streeft naar een respectvolle, positieve en zakelijke relatie met haar leveranciers.

- Voorziet de leveranciers altijd van correcte en niet misleidende informatie;
- behandelt verkregen informatie vertrouwelijk;
- geeft alle leveranciers gelijke informatie;
- voert leveranciersselecties uit op basis van relevante en objectieve criteria;
- houdt rekening met proportionaliteit;
- zal motiveren waarom een aanbieding is afgewezen als leverancier hier om vraagt.

3.1.4 Externe integriteit

OPO Ameland contracteert enkel met integere ondernemers en wil enkel zaken doen met integere ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van ondernemers is bij inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'.

3.2 Duurzaamheid

OPO Ameland streeft ernaar, binnen de financiële mogelijkheden, zoveel mogelijk duurzaam in te kopen. Duurzaam inkopen gaat uit van een goede balans tussen mens, omgeving en economie (People, Planet, Profit). Dit betekent dat organisaties die duurzaam inkopen rekening houden met het milieu en met sociale aspecten in alle fasen van het inkoopproces. Bij milieuaspecten gaat het om het effect van een product, dienst of werk op het milieu bijv. door energie- of materiaalgebruik.

De sociale criteria zijn er opgericht om vanuit maatschappelijke oogpunt van toegevoegde waarde te creëren. Bij sociale criteria kan worden gedacht aan mensenrechten, arbeidsomstandigheden, kinderarbeid het werken met arbeidsgehandicapten etc.

3.3 Stimulering van lokale en regionale ontwikkeling

OPO Ameland wil de lokale en regionale economie stimuleren door lokale en regionale leveranciers opdrachten te gunnen. Hoewel het in eerste instantie lijkt alsof dit tegen de strekking van de Europese richtlijnen indruist bieden de richtlijnen wel mogelijkheden om lokale en regionale leveranciers te betrekken. Deze mogelijkheden zijn:

- bij onderhandse aanbestedingen ook plaatselijke partijen uitnodigen;
- bij Europese aanbestedingen meerdere percelen opnemen, waardoor percelen kleiner worden;
- toestaan van een combinatievorming en onder-aanneming bij een aanbesteding;

3.4 Innovatie

OPO Ameland moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat OPO Ameland ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product' of bestaande dienst.

4. Economische uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden de Economische uitgangspunten behandeld die bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid bepalend zijn. Hierbij wordt ingegaan op de vraag hoe OPO Ameland met de markt en ondernemers om gaat.

4.1 Product- en marktanalyse

Bij het inkopen van leveringen en diensten wordt eerst een product- en/of marktanalyse uitgevoerd, tenzij de waarde of de aard van de opdracht dit niet rechtvaardigt. Het uitvoeren van een product- en/of marktanalyse is om verschillende redenen van belang. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot inzicht in de relevante markt(vorm), de organisaties die op die markt opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met de op die markt opererende organisaties kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

4.2 Onafhankelijkheid en keuze voor zakenrelaties

OPO Ameland wil zo veel mogelijk haar onafhankelijkheid bewaren ten opzichte van de organisaties waarmee zij zaken doet. OPO Ameland streeft daarom zowel tijdens als na de contractperiode naar een onafhankelijke positie ten opzichte van haar contractanten. OPO Ameland wil bij haar inkopen in beginsel vrij zijn in de keuze voor contractpartijen. Toch kan gedurende de contractperiode een bepaalde mate van afhankelijkheid van de contractant ontstaan door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. OPO Ameland kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een relatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve organisaties.

4.3 Lokale economie en MKB

OPO Ameland wil de lokale en regionale economie ondersteunen, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse offerteaanvraag en/of een meervoudig onderhandse offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, kan rekening worden gehouden met de lokale en regionale economie. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en OPO Ameland zal niet onnodig regionale, nationale, Europese of mondiale kansen laten liggen. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de inkoop.

Ook heeft OPO Ameland oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB). Het uitgangspunt bij OPO Ameland is dat alle organisaties gelijke kansen krijgen.

OPO Ameland houdt echter bij haar inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit doet OPO Ameland door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onder aanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

4.4 Samenwerkingsverbanden

OPO Ameland hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij de inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere onderwijsinstellingen of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoop samenwerking op verschillende gebieden.

4.5 Bepalen van de inkoopprocedure

OPO Ameland is als onderwijsinstelling in een aantal gevallen verplicht om haar inkoopopdrachten aan te besteden. Of en op welke wijze een opdracht moet worden aanbesteed is afhankelijk van de aard en van waarde van de opdracht. Voor de aan te besteden opdrachten gelden namelijk

drempelwaarden. Drempelwaarden houden in dat wanneer een opdracht een bepaalde geldwaarde overstijgt, de opdracht verplicht Europees moet worden aanbesteed.

OPO Ameland zal – met inachtneming van de Gids Proportionaliteit - bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type inkoop en het karakter van de markt waarin de ondernemers opereren. In dat laatste geval kan OPO Ameland ook kiezen voor een andere procedure, aangezien het voor bepaalde inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag.

Procedure	Werken	Leveringen	Diensten	Aant. offertes
Enkelvoudig onderhandse gunning¹	< € 50.000	< €10.000	< €10.000	n.v.t.
Meervoudig onderhands gunning²	> € 50.001 – € 500.000	> € 10.001 – € 208.999	> € 10.001 – € 208.999	Min. 3 – max. 5
Nationale aanbesteden³	> € 500.001 – € 5.224.999	NVT	NVT	Conform ARW 2005
Europese aanbesteden⁴	€ 5.225.000	€ 209.000	€ 209.000	Conform EA Richtlijnen

4.6 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. OPO Ameland wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij niet kan nakomen.

4.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

OPO Ameland bevordert eerlijke mededinging. De betrokken organisaties moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert OPO Ameland een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). OPO Ameland wenst geen organisaties te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

¹ Enkelvoudig onderhandse gunning: OPO Ameland vraagt minimaal aan één ondernemer een offerte.

² Meervoudig onderhandse gunning: OPO Ameland vraagt ten minste aan drie ondernemers en ten hoogste aan vijf ondernemers een offerte.

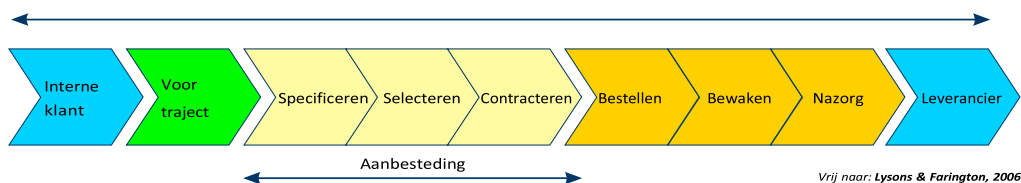
³ Nationale aanbesteding: Onder de (Europese) drempelbedragen zal OPO Ameland nationaal aanbesteden. De Gemeente zal voorafgaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen.

⁴ Europese aanbesteding: Boven de (Europese) drempelbedragen zal OPO Ameland in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

5. Organisatorische uitgangspunten

5.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

Stap	Fase Inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	<ul style="list-style-type: none"> Bepalen van inkoopbehoefte. Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse). Raming en bepalen van het financiële budget. Keuze Offerteaanvraag.
2	Specificeren	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen van eisen en wensen. Omschrijven van de opdracht. Opstellen Offerteaanvraag.
3	Selecteren	<ul style="list-style-type: none"> Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers. Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of Tendered Offertes evalueren. Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) Gunning aan winnende Ondernemer.
4	Contracteren	<ul style="list-style-type: none"> Tekenen(raam) overeenkomst met (winnende) Contractant. Registreren getekende overeenkomst. Informeren afgewezen Ondernemers.
5	Bestellen	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van de opdracht. Eventueel met het doen van bestellingen.
6	Bewaken	<ul style="list-style-type: none"> Bewaken termijnen. Controleren nakoming afgesproken prestaties. Tijdige betaling facturen.
7	Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd. Evalueren overeenkomst met Contractant.

5.2 Inkoop in de organisatie

De inkoop is centraal in de organisatie georganiseerd.

5.3 Verantwoordelijken

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door de locatie coordinator en directeur (MT). De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Bijlagen

Overzicht Drempelbedragen voor Europese aanbesteding

Klassieke overheid: Richtlijn 2014/24/EU	
Werken	5.225.000
Leveringen*	209.000
Diensten*	209.000
Overheidsopdrachten op het gebied van onderzoeks- en ontwikkelingsopdrachten en telecommunicatiediensten, en diensten vallend onder bijlage 2B**	207.000
Overheidsopdrachten voor sociale en andere specifieke diensten ***	750.000
Prijsvragen algemeen*	209.000
Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde werken	5.225.000
Voor meer dan 50% door aanbestedende diensten gesubsidieerde diensten die verband houden met werken	209.000
Concessie voor openbare werken (zie tevens Concessierichtlijn 2014/23/EU))	5.225.000
Concessieopdrachten: Richtlijn 2014/23/EU	
Concessie voor diensten en openbare werken****	5.225.000
Speciale sectorbedrijven: Richtlijn 2014/25/EU	
Opdrachten voor leveringen en diensten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten	418.000
Opdrachten voor werken in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten	5.225.000
Opdrachten voor sociale en andere specifieke diensten***	1.000.000

Toelichting tabel

* Voor de centrale overheid is dit bedrag 135.000.

** Vanaf het moment van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot wijziging verdwijnt het lichte regime voor 2B-diensten.

*** Dit bedrag wordt niet (periodiek) door de Europese Commissie herzien. Vanaf de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot wijziging gaat voor sociale en andere specifieke diensten een vereenvoudigde procedure gelden.

**** Vanaf de inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot wijziging gaat deze drempelwaarde tevens gelden voor diensten.

***** Wanneer drempelwaarden Richtlijn 2004/17/EG (nieuw 2014/25/EU) worden herzien, worden tevens deze drempelwaarden herzien (zie artikel 68, 2009/81/EG)